

Informacinis biuletenis

ECHA-12-FS-07-LT

Svarbi informacija cheminių medžiagų, kurioms taikoma REACH reglamento 2 straipsnio 7 dalis, gavėjams

Prievolė informuoti apie tam tikras chemines medžiagas, kurių neprivaloma registruoti pagal REACH reglamentą

Šio informacinio biuletenio paskirtis – informuoti skaitytoją, kad kai kurios cheminės medžiagos gali būti teisėtai teikiamos rinkai be registracijos numerio, ir nurodyti, kokios informacijos jis gali tikėtis iš savo tiekėjo. Konkrečiai tai cheminės medžiagos, kurioms pagal REACH reglamento 2 straipsnio 7 dalį netaikoma prievolė registruoti.

Gamintojai arba importuotojai, galintys remtis REACH reglamento 2 straipsnio 7 dalies nuostata, kurioje nustatyta, kokioms cheminėms medžiagoms prievolė registruoti netaikoma, gali teisėtai pateikti rinkai tokią cheminę medžiagą be registracijos dokumentacijos. Tokiu atveju gamintojas arba importuotojas negauna registracijos numerio ir nenurodo jo tiekimo grandinės dalyviams.

Šia išimtimi norinčios pasinaudoti įmonės turi nustatyti, ar jų cheminės medžiagos atitinka išimties sąlygas. Jos taip pat turi pateikti institucijoms (šioms to paprašius) atitinkamą informaciją, patvirtinančią, kad jų cheminės medžiagos atitinka išimties taikymo sąlygas.

Nustačius, kad cheminė medžiaga gali būti teisėtai teikiama rinkai, nors jai nesuteiktas registracijos numeris, jos tiekėjas visiems ją

gaunantiems tiekimo grandinės dalyviams turi suteikti informaciją, leidžiančią ją naudoti saugiai.

CHEMINĖS MEDŽIAGOS, KURIOMS TAIKOMA IŠIMTIS PAGAL REACH REGLAMENTO 2 STRAIPSNIO 7 DALĮ

Registracijos išimtis taikoma šioms cheminėms medžiagoms:

- **REACH reglamento IV priede nurodytoms cheminėms medžiagoms**, nes jos dėl savo savybių kelia minimalią riziką (pvz., vanduo, azotas);
- **REACH reglamento V priede nurodytoms cheminėms medžiagoms**, nes šių cheminių medžiagų registracija laikoma netikslinga ar nebūtina (pvz., gamtoje randamos medžiagos, kaip antai chemiškai nemodifikuoti mineralai, rūdos ir rūdų koncentratai);
- **jau įregistruotoms ir pagal ES regeneravimo procesą regeneruotoms cheminėms medžiagoms;**
- **jau įregistruotoms, eksportuotoms ir į ES reimportuojamoms cheminėms medžiagoms.**

Konkrečios sąlygos, kurioms esant taikomos pirmiau minėtos REACH reglamento registracijos išimtys, išsamiai aprašytos ECHA [registravimo rekomendacijose](#) (2.2.3 skyrius).

SUSIJĘ DALYVIAI

Šiame biuletenyje pateikiama informacija gali būti svarbi kiekvienam tiekimo grandinės dalyviui, susijusiam su chemine medžiaga, kuriai taikoma išimtis pagal kurią nors 2 straipsnio 7 dalies nuostatų. Kadangi chemines medžiagas, kurioms taikoma išimtis, rinkai galima pateikti nenurodant jų registracijos numerio, šis informacinis biuletenis visų pirma skiriamas:

- gavėjams (įskaitant tolesnius naudotojus, naudojančius chemines medžiagas savo profesinėje ir (arba) pramoninėje veikloje), kurie nėra tikri, ar jų gaunamos cheminės medžiagos pateikiamos rinkai teisėtai;
- tiekėjams, kurie savo klientams turi pateikti saugos duomenų lapą (SDS) arba kitą pakankamai išsamią informaciją apie savo teikiamos cheminės medžiagos saugų naudojimą, jei nėra reikalavimo pateikti SDS.

Tam tikrais atvejais ši informacija gali būti naudinga platintojams (įskaitant mažmenininkus), nes jie taip pat prisideda prie informacijos srauto tiekimo grandinėje.

KOKIĄ INFORMACIJĄ GALIU TIKĖTIS GAUTI IŠ SAVO TIEKĖJO?

Saugos duomenų lapas

Tiekėjas visada turi pateikti saugos duomenų lapą (SDS), **kai** cheminė medžiaga (pati savaime arba kaip sudedamoji mišinio dalis) priklauso vienai iš šių kategorijų:

- kai ji atitinka **pavojingumo klasifikaciją**, nustatytą Reglamente dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo ženklinimo ir pakavimo (CLP reglamentas) arba mišinyje esanti cheminė medžiaga klasifikuojama kaip pavojinga pagal Pavojingų cheminių medžiagų direktyvą (DPD);
- ji yra patvari, bioakumuliacinė ir toksiška (**PBT**) arba labai patvari ir didelės bioakumuliacijos (**vPvB**), kaip apibrėžta REACH reglamento XIII priede;

- ji įtraukta į **cheminių medžiagų**, kurioms gali būti taikomas autorizacijos reikalavimas, [kandidatinį sąrašą](#).

Paprašytas tiekėjas taip pat turi pateikti SDS bet kurio mišinio, kuris neatitinka pavojingumo klasifikacijos, tačiau kurio sudėtyje yra:

- ≥ 1 proc. (skaičiuojant pagal masę) nedujiniuose mišiniuose (arba $\geq 0,2$ proc. skaičiuojant pagal tūrį dujiniuose mišiniuose) cheminės medžiagos, keliančios pavojų žmogaus sveikatai ar aplinkai; arba
- $\geq 0,1$ proc. (skaičiuojant pagal masę) PBT arba vPvB cheminės medžiagos nedujiniuose mišiniuose, kaip apibrėžta XIII priede; arba
- cheminė medžiaga, kurios poveikiui darbo vietose Bendrija nustatė ribas.

Pažymėtina, kad SDS nereikia pateikti, jei pavojinga cheminė medžiaga arba mišinys siūlomas arba parduodamas paprastiesiems žmonėms ir jei jiems pateikiama pakankamai išsami informacija apie saugų cheminės medžiagos naudojimą, išskyrus atvejus, kai to konkrečiai prašo tolesnis naudotojas arba platintojas. Vadinasi, SDS yra reikalingi tik profesionaliems naudotojams.

Daugiau informacijos apie tai, kas ir kokius SDS turi pateikti, rasite [Rekomendacijose, kaip pildyti saugos duomenų lapus](#).

Išplėstiniai SDS

Tam tikrais atvejais tiekimo grandinės dalyviams kartu su cheminės medžiagos arba mišinio SDS pateikiamas (-i) poveikio scenarijus (-ai) (PS). Taip gali atsitikti, kai cheminę medžiagą reikia registruoti dėl to, kad jos kiekis per metus sudaro 10 ar daugiau tonų. Šiuo atveju registruotojas turi atlikti cheminės saugos vertinimą (CSA) ir pasirūpinti, kad rizika, kylanti gaminant arba naudojant cheminę medžiagą, bus tinkamai kontroliuojama. CSA rezultatai fiksuojami cheminės saugos ataskaitoje (CSR). Galutinis poveikio scenarijus yra sudedamoji CSR dalis. Poveikio scenarijai rengiami visiems nustatytiems naudojimo būdams. Parengtas poveikio scenarijus kaip SDS priedas perduodamas jums ir kitiems su registruotoju susijusiems tolesniems naudotojams – taip atsiranda vadinamasis išplėstinis SDS. Poveikio scenarijuose nurodomos rizikos valdymo priemonės (RVP), kurias turite taikyti norėdami kontroliuoti riziką.

Tačiau dalyviai turėtų žinoti, kad ne visi registruotojai, kurie turi atlikti CSA ir parengti CSR, turi parengti ir poveikio scenarijų. Pavyzdžiui, nors CSA ir CSR paprastai privalomi visoms cheminėms medžiagoms, kurias reikia registruoti dėl to, kad jų kiekis viršija 10 tonų, poveikio scenarijus privalomas tik toms cheminėms medžiagoms, kurios atitinka kurios nors iš REACH reglamento 14 straipsnio 4 dalyje nustatytų pavojingumo klasių kriterijus, arba nustatoma, kad jos yra PBT arba vPvB.

Be to, paprastai CSA atliekamas ir CSR rengiama ruošiantis užregistruoti chemines medžiagas iki nustatyto termino. Todėl konkrečios cheminės medžiagos arba mišinyje esančios cheminės medžiagos poveikio scenarijus prie SDS pridedamas tik užregistravus atitinkamą cheminę medžiagą.

Daugiau informacijos apie poveikio scenarijaus turinį rasite [Informacijai keliamų reikalavimų ir cheminės saugos vertinimo rekomendacijų D dalyje – Poveikio scenarijaus rengimas](#).

Naudingos informacijos taip pat galite rasti ECHA interneto svetainėje pateikiamuose [praktiniuose poveikio scenarijų pavyzdžiuose](#).

Kita informacija

Pagal REACH reglamento 32 straipsnio 1 dalį tiekdami cheminę medžiagą arba mišinį, kuriam SDS neprivalomas, tiekėjai vis tiek turi nurodyti:

- ar cheminei medžiagai taikomas [autorizacijos reikalavimas](#) ir informaciją apie suteiktą ar nesuteiktą autorizaciją arba atitinkamą informaciją, jei autorizacija nesuteikta;
- informaciją apie visus nustatytus [apribojimus](#);
- visą prieinamą ir susijusią informaciją apie cheminę medžiagą, kuri yra būtina norint tinkamai valdyti riziką;
- cheminės medžiagos, apie kurią pateikiama pirmiau nurodyta informacija **registracijos numerį** (jei suteiktas).

KAS ATSITINKA, JEI TAIKOMA 2 STRAIPSNIO 7 DALIS?

Vis dėlto yra cheminių medžiagų, apie kurias jūsų tiekėjas **neturi** jums pateikti visos

pirmiau nurodytos informacijos. Šie atvejai aptariami toliau.

Cheminės medžiagos, nurodytos REACH reglamento IV ir V prieduose

Jei cheminė medžiaga atitinka REACH reglamento 2 straipsnio 7 dalies a arba b punkte nustatytas sąlygas (susijusias su reglamento IV ir V prieduose nurodytomis cheminėmis medžiagomis, nes apie jas turima pakankamai atitinkamos informacijos arba jų registracija laikoma netikslinga ar nebūtina), šiai cheminei medžiagai netaikomos registracijos nuostatos ir ją galima teisėtai pateikti rinkai be registracijos numerio. Pažymėtina, jog registracijos numeris reiškia, kad gamintojas arba importuotojas pateikė konkrečią cheminės medžiagos registracijos dokumentaciją. Todėl cheminių medžiagų, kurių gamintojas arba importuotojas neįregistravo dėl to, kad joms taikomos 2 straipsnio 7 dalies a arba b punkto išimtys, gavėjai iš gamintojo arba importuotojo negaus šių cheminių medžiagų registracijos numerio.

Kaip minėta, CSR, kurioje dokumentuojamas CSA, reikia parengti tik toms cheminėms medžiagoms, kurias reikia registruoti dėl to, kad vienam registruotojui tenkantis tokios medžiagos kiekis per metus yra 10 ar daugiau tonų. CSA ir CSR neprivalomi toms cheminėms medžiagoms, kurių registruoti nereikia. Taigi, jei esate tokios cheminės medžiagos gavėjas, kartu su duomenų saugos lapu negausite poveikio scenarijaus.

Daugiau paaiškinimų ir svarbiausią informaciją, susijusią su įvairių išimčių taikymu, ir išimčių taikymo tvarkos išaiškinimą rasite [V priedo rekomendacijose](#).

Regeneruotos cheminės medžiagos

Regeneruotos cheminės medžiagos gamintojui, kuris nustato cheminės medžiagos tapatumą su jau įregistruota chemine medžiaga ir kuris turi pagal REACH reglamento 31 arba 32 straipsnį reikalaujamą informaciją, netaikomas reikalavimas registruoti tą cheminę medžiagą ir todėl jis neturi atlikti jos CSA ar CSR. Todėl net jei tos pačios originalios cheminės medžiagos registracija nėra susijusi su jos, kaip regeneruotos cheminės medžiagos, naudojimu, regeneruotos cheminės medžiagos gamintojas neprivalo rengti regeneruotos cheminės medžiagos naudojimo poveikio scenarijaus. Tačiau reikėtų priminti,

kad regeneruotos cheminės medžiagos gamintojas visais atvejais turi pateikti tinkamą saugumo informaciją, kad užtikrintų saugų regeneruotos cheminės medžiagos naudojimą.

Pateikdamas rinkai regeneruotą cheminę medžiagą, jos gamintojas neprivalo nurodyti registracijos numerio, nes jam netaikomos REACH reglamento II antraštinės dalies nuostatos. Todėl, jei esate regeneruotos cheminės medžiagos, kurios gamintojas neįregistravo todėl, kad jai taikoma REACH reglamento 2 straipsnio 7 dalies d punkto išimtis, gavėjas, iš jos gamintojo su SDS arba kaip jo priedo negausite:

- registracijos numerio;
- poveikio scenarijaus, skirto tolesniam naudojimui gyvavimo ciklo grandinėje po to, kai buvo atliktas regeneravimo procesas.

Vis dėlto pažymėtina, kad pagal REACH reglamento 32 straipsnio 1 dalies nuostatas gali būti reikalaujama pateikti registracijos numerį nemokamai, jei regeneruotos cheminės medžiagos gamintojas jį turi.

Daugiau informacijos apie sąlygas, kurioms esant iš atliekų chemines medžiagas gaminantys juridiniai asmenys gali pasinaudoti 2 straipsnio 7 dalies d punkte nustatytais išimtimis, ir jų pareigą dalytis informacija tiekimo grandinėje rasite [Rekomendacijose dėl atliekų ir regeneruotų medžiagų](#).

Reimportuojamos cheminės medžiagos

Kai cheminė medžiaga pirmiausia pagaminama ES, paskui eksportuojama ir vėliau vėl sugražinama į ES, gali atsirasti dviguba prievolė registruoti, kai tai įvyksta toje pačioje tiekimo grandinėje. Todėl pagal REACH reglamento II antraštinės dalies nuostatas reimportuojamų įregistruotų ir eksportuotų cheminių medžiagų registruoti nereikia, jei tenkinamos šios sąlygos:

- prieš cheminę medžiagą eksportuojant iš ES, ji buvo įregistruota;
- reimportuojama cheminė medžiaga yra identiška jau įregistruotai ir eksportuotai cheminei medžiagai;
- cheminė medžiaga yra ne tik yra identiška, bet ir tiekama toje pačioje

tiekimo grandinėje, kurioje ji buvo įregistruota;

- reimportuotojui turi būti pateikta informacija apie eksportuotą cheminę medžiagą, atitinkanti REACH reglamente nustatytus reikalavimus informacijos teikimui tiekimo grandinėje.

Reimportuotojas privalo turėti dokumentus, patvirtinančius, kad cheminė medžiaga yra identiška jo paties arba kito jo tiekimo grandinės subjekto ES įregistruotai cheminei medžiagai. Cheminių medžiagų tapatumas vertinamas pagal kriterijus, nustatytus [Rekomendacijose dėl cheminių medžiagų identifikavimo ir pavadinimo joms suteikimo pagal REACH ir CLP reglamentų reikalavimus](#).

Be to, kad cheminės medžiagos netektų registruoti du kartus, reimportuotojas turi turėti SDS arba kitą 32 straipsnyje reikalaujamą informaciją apie eksportuotą cheminę medžiagą. Reimportuotojas gali tai padaryti sekdamas ir dokumentuodamas tiekimo grandinę ir nustatydamas pradinį cheminės medžiagos registruotoją.

KAS GALI SUTEIKTI DAUGIAU INFORMACIJOS IR PADĖTI?

Nacionalinės REACH pagalbos tarnybos teikia praktines konsultacijas vietos kalbomis:

<http://www.echa.europa.eu/lt/support/helpdesks/national-helpdesks>.

Pramonės asociacijos taip pat dažnai teikia informaciją ir pagalbą savo nariams.

SUSIJUSIŲ DOKUMENTŲ NUORODOS

[REACH reglamentas](#) (EB) Nr. 1907/2006.

[REACH rekomendacijos](#): šioje ECHA interneto svetainės skiltyje pateikiamos visos bendro pobūdžio ir išsamių techninių REACH rekomendacijų nuorodos.

[Informacinius biuletenius apie rekomendacijas ir atsakymus į dažnai užduodamus klausimus](#) galima rasti ECHA interneto svetainės skiltyje „Pagalba“.

Teisinės atsakomybės apribojimas. Tai yra anglų kalba paskelbto dokumento darbinis vertimas. Dokumento originalą galima rasti ECHA tinklalapyje.

© Europos cheminių medžiagų agentūra, 2012.